

Oudheid in 3D – op een glazen vloer zweef je boven de resten van een oude beschaving

MOED WORDT BELOOND

Een trap voert omhoog naar de **derde verdieping**. Hiervandaan heb je maar één optie: verder lopen over dikke glazen vloerplaten, hoog boven de begane grond van het museum en de nog dieper gelegen opgravingen. Verderop geven korte Griekse films, met Engelse ondertitels, informatie over wat er op deze verdieping te zien is: de beide friezen met reliëfs die zich vroeger direct onder het dak van de Parthenontempel bevonden. Om ze goed te kunnen tonen, werd het betreffende deel van de tempel hier op volle lengte en breedte nagebouwd – schuin tegenover het museumgebouw, evenwijdig aan het Parthenon boven op de Akropolis. De delen van het reliëf die in bezit zijn van het British Museum, en de fragmenten die in het Louvre in Parijs liggen, zijn in de vorm van lichter gekleurde kopiën te zien. De gaten die overbleven, zijn die delen van het fries die helaas al in de middeleeuwen of bij de ontploffing in de 17e eeuw in het Parthenon verloren zijn gegaan.

De beide friezen verschillen aanzienlijk van elkaar. Eén bestaat uit 92 reliëfplaten (metopen), die van elkaar gescheiden werden door triglifien, versierd met drie stenen staven. Ze tonen mythische strijdtafereilen die de overwinning van Athene op de Perzen symboliseren. Het andere fries laat een feestelijke processie ter ere van de godin Pallas Athene zien, zoals die in het oude Athene elke 4 jaar plaatsvond.

De bovenste verdieping is volledig van glas, zodat je steeds van de friezen naar het Parthenon kunt kijken, waar ze oorspronkelijk deel van uitmaakten. Zo stralen ze bovendien in hetzelfde Attische licht waarin de tempelgangers in de oudheid naar het beeldhouwwerk keken.

→ OM DE HOEK

Als je het museumterrein verlaat, ga dan meteen naar rechts en direct weer naar rechts. Loop vervolgens door de Odós Makrygiánni, met aan de ene zijde een hele reeks cafés, tot aan de kruising met de Odós Veikou, waar je schuin rechts afslaait. Na zo'n 5-10 minuten kom je in de wijk **Koukákí**, die zich tot een kleine uitgaansbuurt ontwikkeld heeft.

IN HET SPOOR VAN ... – ARCHEOLOGISCHE BOULEVARD

Ook de Atheners zelf wandelen graag over de Odós Apostólou Pávlou om een blik op de oudheid te werpen. De vroegere vierbaansweg is tegenwoordig autovrij en wordt door straatartiesten en muzikanten als toneel gebruikt. Deze Archeologische Boulevard verbindt het Akropolismuseum met de Kerameikós, terwijl je de Akropolis steeds in het zicht hebt.

Tegenover het Akropolismuseum (► blz. 33) staat het **Diónysostheater** 1, de geboorteplaats van het Europese theater. Hier werden in de 5e eeuw v.Chr. de tragedies van de grote toneelschrijvers Aischylos, Sophocles en Euripides opgevoerd, net als de komedies van Aristophanes. De toegang voor de bezoekers was gratis, want de kosten van een opvoering werden betaald door

Hier een keer een concert bijwonen, dat zou mooi zijn! Het Theater van Herodes Atticus (momenteel gesloten) is een van de beroemdste podia ter wereld

NOG WAT

Op het fries met de feesttocht van het Parthenon zijn grappige details te ontdekken. Neem bijvoorbeeld tafereel NII 3-6 van de noordzijde, waar een stier weigert verder te lopen richting offeraltaar, of NVI 16-19 met vier jongelingen met een waterkruik: drie dragen hun kruik braaf op hun schouder, de vierde heeft hem op de grond gezet. Individueel en menselijker is niet mogelijk – dat is nog eens echt klassieke kunst!

de reliëffries staan de als goden afgebeelde windrichtingen en op het dak was een windvaan aangebracht. Aan de buitenzijde van de toren stonden zonnewijzers. Binnen was een vernuftige waterklok, die ook 's nachts en bij slecht weer voor een exacte tijdmeting zorgde. Al even interessant is de grote openbare latrine naast de toren. De zestig zitplaatsen waren opgesteld in een vierkant, zodat iedereen goed met elkaar kon praten. Twee van de zetels zijn door archeologen gereconstrueerd. Ze maken duidelijk dat de oude Romeinen ook als ze 'moesten' elkaar graag opzochten – een stille plek om je even terug te trekken was de latrine zeker niet.

Ingang Odós Pelopida, Pláka, metro: Monastiraki, standaardopeningstijden ► blz. 111, apr.-okt. dag. 8-20, 's winters tot 15 uur, €10

MEGALOMANIE

Tempel van de Olympische Zeus

Π D 8

Het had heel wat voeten in de aarde om deze enorme tempel neer te zetten. Tussen het leggen van de eerste steen en

de voltooiing zat maar liefst 647 jaar. In 515 v.Chr. begonnen de zonen van de tiran Peisistratos met de bouw. Na de overwinning van de democratie 5 jaar later werd de bouw gestopt. De democraten gebruikten de stenen liever voor het versterken van de stadsmuren. In 174 v.Chr. kwam een hellenistische koning uit het geslacht van de Seleuciden op het idee verder te gaan met de tempel. Na zijn dood kwamen de bouwwerkzaamheden opnieuw stil te liggen. Uiteindelijk nam de Romeinse keizer Hadrianus de bouw weer ter hand. Toen ging het meteen ook snel: in slechts 8 jaar tijd werd de grootste tempel van Athene voltooid. Hij werd gewijd aan Zeus, vader van de goden. Bijna 17 m hoog zijn de vijftien Korinthische zuilen die nog overeind staan. Ooit omringde een dubbele rij van 104 van dergelijke zuilen – met een totaalgewicht van bijna 16.000 ton – de reusachtige tempel, die 110 m lang en 43 m breed was. De nabije Akropolis is door de overgebleven zuilen steeds goed te zien, wat een fotogeniek tafereel oplevert. De tempel staat bovendien in een parkachtig terrein met bankjes, zodat je hier tijdens een stadswandeling even kunt uitrusten.

Ingang Leofóros Vas. Ólgas, metro: Akropoli of Syntagma, standaardopeningstijden ► blz. 111, dag. 8-20, 's winters tot 15 uur, €20

KLOOSTERS AAN DE STADSRAND

Griekenland telt veel kloosters. De meeste zijn nog altijd bewoond. Twee oude kloosters aan de rand van Athene zijn tegenwoordig echter alleen nog historisch monument. Het ene klooster is kunsthistorisch buitengewoon interessant, het andere bekoort vanwege zijn idyllische ligging.

FRAAIE MOZAÏEKEN

Klooster van Dafní Π kaart 5, C 3 Het voormalige klooster ligt aan de rand van een naaldbos. Het bezit de 76 best bewaarde en mooiste middeleeuwse mozaïeken van het Griekse vasteland. Evenals de kloosterkerk dateren ze van kort voor 1100. De met kantelen

Er zijn veel kerken in Athene. Werp een blik door het hek bij het Romeinse forum en daar staat er weer een, in dit geval de Panagía I Grigóroussa

bekroonde muren, die het klooster tot een kleine vesting maken, gaan deels nog terug op de 6e eeuw. Bij een forse aardbeving in 1999 raakten de kerk en mozaïeken beschadigd, de restauratiewerkzaamheden zijn nog altijd bezig.

Ierá Odós/Leofóros Athinón, Dafní, metrolijn M3 tot Agía Marina, overstappen op bus 811, 811, 865, 836, 866, 876, A16 tot 'Moni Dafniou', wo.-ma. 8.30-15 uur, toegang gratis

AAN DE BOSRAND

Kesarianiklooster Π kaart 5, D 3 Het fraai gerestaureerde, in 1833 opgeheven klooster ligt betoverend midden in een bos en heeft binnen zijn oude muren een fraaie, groene kloostergang met cipressen en brokstukken van antieke zuilen. De kerk en het badhuis stammen nog uit de vroegste bouwtijd van het complex, de 11e eeuw; de narthex, het refectorium, de monnikscellen, de klokkentoren en de kapel van de heilige Antonius werden in de Turkse tijd toegevoegd. De goed bewaard gebleven wandchilderingen in de kloosterkerk zijn in de 18e eeuw aangebracht, die in

de narthex in 1682. Rond het klooster lopen diverse gemarkeerde wandelpaden door het bos op de helling van het 1026 m hoge Ymittósgebergte.

Aan de weg op de Ymittós boven de wijk Kesariani, het makkelijkst met de auto te bereiken (taxi vanaf Syntagma ca. €12, vanaf Kolonáki €10), wo.-ma. 8.30-15.30 uur, €5

MOZAÏEK

De mozaïeken in het klooster van Dafní zijn typisch Byzantijns. De grote gouden vlakken vangen het buitenlicht op en geven het door aan de gelovigen. Zo komt het als 'zendingslicht' vanuit Christus en de heiligen. De 'gouden' mozaïeksteentjes zijn glazen vierkantjes met bladgoud. Ze reflecteren het licht niet gelijkmatig, maar breken het in alle richtingen, wat een zeer levendig effect geeft.

De bladeren van deze Korinthische kapitelen zijn geïnspireerd op de in Griekenland veelvoorkomende acanthus

WINKELN

De winkelstraten in het centrum worden niet uitsluitend gedomineerd door de look van de grote ketens; er zijn ook veel winkels waar de eigenaar zelf achter de toonbank staat. Goed om te weten: op veel dinsdag- en donderdagmiddagen zijn niet-toeristische winkels gesloten. Maar dan kun je in Pláka en in de vlooiemarktwijk Monastiráki tot vlak voor middernacht shoppen.

Er is voor elk wat wils. Schoenenliefhebbers en verzamelaars van bric-à-brac komen hier aan hun trekken. Sieraden worden vaak in Griekenland gemaakt en er zijn juweliers in elke prijsklasse. Natuurlijke cosmetica van Griekse herkomst is enorm populair. En er zijn ook lokale modemerken te vinden.

Voor eten en drinken zijn de levendige markthallen een goed adres. Wie chiquere culinaria zoekt, moet een kijkje nemen op het Kolonákieplein of in delicatessenmarkten zoals Ergon Agora.

Mode met olijfbom: voor fashionista's valt er in de Griekse hoofdstad veel te ontdekken

OM TE ONTDEKKEN

Van stoá naar stoá

Een *stoá* is in het moderne Griekenland geen plek voor filosofen, maar een winkelpassage. In de periode voor de Tweede Wereldoorlog beleefde dit fenomeen zijn hoogtijdagen, daarna werden de passages verwaarloosd. Nu is er een revival bezig. Neem daarom een kijkje in de passages aan de Odós Stadiou en Odós Panepistimiou tussen het Syntágmaplein en Omóniaplein.

Stadhuisplein Het grote plein voor het stadhuis (Platía Kótzia (C 4)) aan de Odós Athinás verandert enkele keren per jaar in een tenten- en hutendorp. De ene keer presenteren de Griekse uitgeverij hun boeken, een andere keer verkopen Griekse biologische boeren er hun producten. In december is er net als op het Syntágmaplein een kerstmarkt – waar je zelfs glühwein kunt kopen.

BOEKEN EN MUZIEK

LEESVOER

Buitenlandse boeken

Vakantielectuur vergeten? Diverse boekhandels in Athene verkopen anderstalige boeken, zowel vertalingen van Griekse antieke tragedies als moderne romans: **Konstantopóulou-Loeb** 📖 D 5: Odós Omírou 4/hoek Odós Stadiou 10 (in de winkelpassage), metro: Panepistímio. **Nótos** 📖 E 4: Odós Omírou 15, metro: Panepistímio.

ASTERIX & CO

ComicStrip

Odós Solónos 125, comicstrip.gr, ma., wo., za. 10.30-15.30, di., do.-vr. 10.30-20.30 uur, metro: Omónia

BACK TO THE ROOTS

Zachariás

Een passage vol met oude lp's. Hier begint je muziekhart sneller te kloppen en vind je alles om de verzameling aan te vullen: van rock, blues en jazz tot psychedelische muziek, heavy metal en natuurlijk Griekse muziek. Odós Iféstou 20, Monastiráki, metro: Monastiráki

CADEAUS, DESIGN, CURIOSA

WIE IS JE FAVORIETE FIGUUR?

Amorgós

Deze heerlijk fotogenieke winkel lijkt wel een museum voor het Griekse schimmen-spel – maar al die kleurige marionetten zijn ook gewoon te koop. Je vindt er ook kleine meubeltjes die de eigenaar zelf gemaakt en vervolgens beschilderd heeft, fraai weef- en borduurwerk en nog allerlei andere smaakvolle spullen. Odós Kodroú 3, Pláka, metro: Syntágma

HET OOG KOOPT OOK WAT

Angelopoulos Concept Store

📖 kaart 3, D 7
Zilveren sieraden, accessoires en damesmode in een lichtvergoten winkel

WINKELN

vlak bij de Akropolis. De stijlvolle witte inrichting doet denken aan de Cycladen. Er is een groot aanbod voor dames, maar ook voor heren en er is vriendelijk personeel. Bijzonder: jassen met een opvallende mati (tegen het boze oog) en antieke beelden voor de woonkamer in graffiti-stijl.

Adrianoú 138, Pláka, dag. vanaf 11 uur, Instagram: angelopoulos_conceptstore, metro: Syntágma

UIT DE SLAAP GEHAALD

To Ellinikó Spíti

Dimitris Kouteliérís verzamelt op het strand en op oude scheepswerven oud hout, onderdelen van schepen, ramen en veel meer. Daarvan maakt hij op creatieve wijze meubels, decoratieve objecten en kunstvoorwerpen. Hij benadert, zoals hij zelf zegt, nutteloos geworden zaken niet alsof ze dood zijn, maar alsof ze alleen zijn ingeslapen. Hij brengt ze weer tot leven.

Odós Kékropos 14, Pláka, metro: Syntágma

FANTASIEVOL, GRAPPIG EN MOOI

Dexippos Art Gallery

📖 kaart 3, C 6
'Nog niet opgegraven' is de naam van een serie exclusieve terracotta's van de kunstenaar Antónis Pálles. Daarvoor creëerde hij kunstwerken in de stijl van oude tijdperken, zoals je die in archeologische musea verwacht. Toch zijn ze niet echt oud, maar ontsprongen aan de fantasie van de kunstenaar. Blikvanger is zijn *Paard van Troje*. De prijzen voor zijn werken liggen tussen €100 en €6000. Verboden te fotograferen! Odós Dexippou/hoek Odós Pánu, Pláka, metro: Monastiráki

POTTEN EN PANNEN

Brocantewinkel (zonder naam)

📖 B 5

De schappen staan vol met voorwerpen in koper en brons. Veel daarvan valt in de categorie souvenirs – maar de lampen werken echt. Minder hanteerbaar zijn de grote destillatieketels, waarin ooit de Griekse brandewijn *tsipouro* werd gemaakt.

Odós Navárchou Apostóli 7